

๑.๑ ความเป็นมาของปัญหา และปัญหา

นักเศรษฐศาสตร์ทั้งหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักพัฒนาการเศรษฐกิจได้ยอมรับกันโดยทั่วไปแล้วว่า ทรัพยากรมนุษย์ (Human Resources) หรือกำลังคน (Manpower) เป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาเศรษฐกิจ ปัญหาที่ประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลายประสบอยู่ก็คือ ปัญหาที่ระบบเศรษฐกิจของประเทศมีกำลังคนระดับต่ำเป็นจำนวนมาก ในขณะที่เดียวกันก็มีการขาดแคลนกำลังคนระดับกลางและกำลังคนระดับสูง ที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาประเทศ สถานะการณกำลังคนดังกล่าวจะนำไปสู่ปัญหาการว่างงาน (Unemployment) ในลักษณะต่าง ๆ ปัญหาการทำงานต่ำกว่าระดับ (Underemployment) หรือมีผู้ผลิตภาพ (Productivity) ต่ำ ทำงานมาก สิ่งเหล่านี้จะมีผลทำให้รายได้ประชาชาติส่วนรวมของประเทศเพิ่มขึ้นในอัตราต่ำ ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ

เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศที่กำลังพัฒนาประเทศหนึ่ง ปัญหาสำคัญทางด้านกำลังคนที่ควรได้รับการพิจารณาคือในระยะที่ตองการเร่งรัดพัฒนาเศรษฐกิจและได้มีการวางแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมนั้น สถานะการณกำลังคนเป็นอย่างไร จะประสบกับปัญหาการขาดแคลนทางด้านกำลังคนบางหรือไม่ มีปัญหาการขาดแคลนกำลังคนระดับกลางหรือไม่อย่างไร รัฐบาลซึ่งมีบทบาทอันสำคัญในการพัฒนาประเทศควรมีมาตรการแก้ปัญหาทางด้านกำลังคนระดับกลางนี้อย่างไร และได้บังเกิดผลแก่ระบบเศรษฐกิจเพียงใด ผลประโยชน์ที่ได้รับกับต้นทุนที่ใช้จ่ายไปในโครงการลงทุนเพื่อแก้ปัญหานี้ได้ผลคุ้มค่าในทางเศรษฐกิจหรือไม่

๑.๒ วัตถุประสงค์ และขอบเขตการวิจัย

๑.๒.๑ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง "การพัฒนากำลังคนระดับกลางในประเทศไทยโดยโครงการเงินกู้เพื่อพัฒนาอาชีวศึกษา (พ.ศ.๒๕๑๐ - ๒๕๑๔)" มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้คือ

๑. เพื่อศึกษาถึงสถานะการณากำลังคนในประเทศไทยก่อนมีการวางแผนพัฒนากรเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่สอง (๒๕๑๐ - ๒๕๑๔) ปัญหาและความจำเป็นในการพัฒนากำลังคนระดับกลางที่มีต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย
๒. เพื่อศึกษาถึงบทบาท วิธีการแก้ปัญหาการขาดแคลนและการพัฒนากำลังคนระดับกลางในประเทศไทย ของภาครัฐบาล (Public Sector) ด้วยโครงการเงินกู้เพื่อพัฒนาอาชีวศึกษา (พ.ศ.๒๕๑๐ - ๒๕๑๔)
๓. เพื่อศึกษาว่า การแก้ปัญหากำลังคนระดับกลางในประเทศไทย ด้วยโครงการดังกล่าว ได้บังเกิดผลแก่ระบบเศรษฐกิจส่วนรวมของประเทศอย่างไร ผลประโยชน์ (Benefits) ที่ได้รับจากโครงการเมื่อเปรียบเทียบกับต้นทุน (Costs) แล้วเป็นอย่างไร การดำเนินงานของโครงการมีปัญหาอุปสรรค และขอควรแก้ไขประการใดบ้าง เพื่อจะได้ใช้เป็นแนวทางสำหรับการปรับปรุงแก้ไขงานโครงการใหม่อื่น ๆ อีกต่อไป

๑.๒.๒ ขอบเขตการวิจัย

ในการวิจัยนี้ได้ทำการศึกษาเฉพาะ การพัฒนากำลังคนระดับกลางในประเทศไทยที่อยู่ในบทบาทของภาครัฐบาล (Public Sector) เท่านั้น จะไม่มีการพิจารณาถึงบทบาทของทางด้านภาคเอกชน (Private Sector) และโครงการพัฒนากำลังคนระดับกลางของรัฐบาลที่ได้วิจัย คือโครงการเงินกู้เพื่อพัฒนาอาชีวศึกษา ซึ่งมีระยะเวลาจาก พ.ศ.๒๕๑๐ - ๒๕๑๔ โครงการเดียวเท่านั้น ในการวิเคราะห์โครงการนี้ได้คำนึงถึงผลทางด้านเศรษฐกิจมากกว่าที่จะพิจารณาผลทางด้านอื่น ๆ

๑.๓ ประโยชน์ที่จะได้จากการวิจัย

๑. จะทำให้ทราบถึงสถานะการณีกำลังคนระดับกลางในประเทศไทย
๒. จะทำให้ทราบถึงการแก้ปัญหากำลังคนระดับกลาง โดยโครงการเงินกู้ เพื่อพัฒนาอาชีวศึกษา ๒๕๑๐ - ๒๕๑๔ นั้นว่าใดเกิดผลดีผลเสียแก่ระบบเศรษฐกิจอย่างไร และโครงการนี้จะเป็นโครงการที่ดีหรือไม่ เมื่อพิจารณาผลประโยชน์ (Benefits) ที่ได้รับจากโครงการเมื่อเปรียบเทียบกับต้นทุน (Costs)
๓. จะทำให้ทราบว่าในการดำเนินการตามโครงการ ฯ ดังกล่าว ใดมีปัญหา และอุปสรรคประการใดบ้าง เป็นผลเสียต่อเศรษฐกิจส่วนรวมอย่างไร และควรมีข้อแก้ไขอย่างไรบ้าง
๔. ผลที่ได้จากการวิเคราะห์โครงการ ฯ นี้อาจใช้เป็นแนวทางสำหรับประกอบการพิจารณาและการดำเนินงานของผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ฯ ดังกล่าวนี้ได้

๑.๔ วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้มีลักษณะเป็น Documentary Research คือวิจัย และวิเคราะห์ ข้อมูลที่ได้จากเอกสาร แหล่งต่าง ๆ เช่น กรมอาชีวศึกษา สำนักงานสภาพัฒนาการ-เศรษฐกิจแห่งชาติ ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานสถิติแห่งชาติ และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยในบทตน ๆ ของการวิจัยได้วิเคราะห์ถึงสถานะการณีกำลังคนในประเทศไทยในระยะก่อนมีการวางแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่สอง และวิเคราะห์ความจำเป็นที่ต้องมีโครงการเงินกู้เพื่อพัฒนาอาชีวศึกษา ๒๕๑๐ - ๒๕๑๔ ส่วนในบทหลัง ๆ ของการวิจัยได้วิเคราะห์โครงการ ฯ ดังกล่าวในแง่ของหลักวิชา เศรษฐศาสตร์ วิเคราะห์ถึงผลดีผลเสีย หรือผลประโยชน์ และต้นทุนของโครงการ ฯ นี้ที่มีต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ หรืออาจกล่าวได้ว่าบทหลัง ๆ เป็นลักษณะของการประเมินผล (Evaluation) โครงการนั่นเอง